

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн

**Декан на Факултет по обществено здраве – Медицински университет,
София**

**За участие на доц. д-р Любомир Димитров Спасов, дм в конкурс за
заемане на академичната длъжност „професор” по 7.1. Медицина и 7.4.
Обществено здраве в Медицински факултет на СУ „Св. Климент
Охридски”, обявен в ДВ. бр.88/08.11.2011г.**

Процедурните изисквания са спазени. По обявения конкурс единствен участник е доц. д-р Любомир Димитров Спасов, дм, Декан на Медицински факултет към СУ „Св.Кл.Охридски” и Директор на Университетска болница „Лозенец”.

Професионална квалификация

Доц. д-р Любомир Димитров Спасов е роден на 29.09.1960 г. в град София. През 1989 г. завършва висше образование по специалност „Медицина” в Медицинска академия – София (Диплома №008421/10.07.1989г.). През 2003 г. завършва второ висше образование по специалност „Здравен мениджмънт” с професионална квалификация магистър по икономика в Университета за национално и световно стопанство – София (Рег.№002/07.06.2004г.).

След завършване на висшето си образование по медицина започва работа като лекар-хирург в Медицинска академия в Клиника по сърдечна хирургия (1989 г.). От 1990 г. последователно работи като лекар-хирург в болница „Лозенец”, за времето 1993-1996 г. - в САЩ и Перу, а от 1998 г. до момента – като лекар-кардиохирург и директор на Университетска болница „Лозенец”.

От 2009 г. доц. Спасов е щатен преподавател и Декан на Медицински факултет на СУ „Св.Климент Охридски”.

Придобити специалности и следдипломна квалификация. От 1998 г. има призната специалност по „Хирургия“ (AC №004572/01.01.1998 г.) и от 2000 г. - призната втора специалност „Кардиохирургия“ (AC №006827/01.01.2000г.).

Доц. д-р Любомир Спасов има проведени специализации и професионални квалификации в областта на органната трансплантология в клиники в САЩ, Германия, Англия, Франция, Италия.

Научна степен. През 2007 г. защитава успешно дисертационен труд на тема: „Състояние и перспективи на трансплантацията на органи в българското здравеопазване – организационни и етични аспекти“ и получава образователната и научна степен „Доктор“, Диплома №32011/14.01.2008г. на Висшата атестационна комисия.

Заштитеният дисертационен труд от доц. Спасов на тази тема разкрива неговата обществена позиция и ангажираност, което е израз на постигнатата по-висока степен в развитието на клиничното лекарско мислене и формулиране на социалните и икономически приоритети на важен за обществото медицински проблем.

Научно звание. През 2009 г. Висшата атестационна комисия присъжда на д-р Спасов научното звание „Доцент“, Диплома №25419/17.02.2009г.

През 2005 г. е удостоен със званието «Лекар на годината» и е обявен за почетен гражданин на София. През 2006 г. е отличен с орден «Звезда на италианската солидарност», а през 2007 г. получава наградата «Достойни българи».

Владее писмено и говоримо френски, английски и испански език.

Диагностично-лечебна дейност

В диагностично - лечебната дейност доц. Спасов е изграден и уважаван специалист с 2 признати специалности – хирургия и кардиохирургия.

От приложената справка за практическите умения и клинична квалификация става явно, че владее по един перфектен начин най-

трудните и с най-висока степен на сложност съвременни хирургични интервенции в кардиохирургията и органната трансплантология, повечето уникални за страната.

Успешно са реализирани за първи път у нас - трансплантация на черен дроб от жив донор и от трупен донор; чернодробна трансплантация на дете; трансмиокардна лазерна реваскуларизация; видео асистирана митрална клапна реконструкция и подмяна през 10 см отвор на гръденния кош; успешна операция в условия на «биещо сърце» - аортокоронарен байпас; операция с изцяло имплантирано изкуствено сърце.

Положително значение за високата лечебно-диагностична квалификация на доц. Спасов имат и придобитите знания и умения в резултат на дългогодишното сътрудничество с водещи хирурзи в престижни европейски клиники по органна трансплантология. Всичко това го утвърждава като един от водещите кардиохирурзи в страната с доказан и международен авторитет, потвърден от награди и отзиви на чуждестранни специалисти.

Научно-изследователска дейност

Описание на приетите за рецензиране трудове

В настоящия конкурс за "Професор" доц. д-р Любомир Спасов се представя с общо 116 научни труда.

От представения списък за рецензиране се признават 90 реални публикации, от които 75 в български списания и 10 в чуждестранни научни списания. От общия брой на публикуваните трудове доц. Спасов има самостоятелна монография - „Икономически и етични аспекти на трансплантологията в България”, съавтор е на две монографии и един учебник.

Автор е на 26 докладвани научни труда, от които в чужбина са представени 9, а в национални конгреси с международно участие – 17. Те се вземат предвид като значима научна активност на кандидата.

Доц. Спасов е съизпълнител на три успешно завършени научно-изследователски проекта.

Представените за рецензия научни трудове са от област на висше образование 7. "Здравеопазване и спорт", професионално направление 7.1. "Медицина" (включва: Клинична и Експериментална медицина) и професионално направление 7.4. "Обществено здраве" (включва: Социално-медицински анализи и оценка на общественото здраве и Проблеми на здравната политика, управлението и организацията на здравеопазваната система).

Оценка на научно-изследователската дейност

Научните трудове на доц. д-р Любомир Спасов тематично са в областта на конкурсната специалност, ориентирани са към значими въпроси на познанието и практиката на клиничната медицина и здравния мениджмънт, и могат да бъдат обособени в следните научни направления:

I. Професионално направление „Медицина”

Научно направление: Клинична медицина – кардиохирургия и трансплантиология; транспланационна психология

№№ 1,2,3,4,5,8,9,28,29,30,31,32,33,34,36,37,38,40,43,47,48,49,50,51,53,57, 58,59,60,61,62,63,64,65,66,67,68,69,70,71,72,74,76,78,79,83

Водещо значение в разнообразната по тематика научна продукция на кандидата имат публикациите, посветени на кардиохирургията и трансплантиологията. В своите публикации доц. д-р Любомир Спасов споделя опита си от успешно реализираните за първи път в страната чернодробни и сърдечни трансплантации със значителен приносен характер в областта на клиничната медицина.

За първи път са установени причините за чернодробна и бъбречна недостатъчност и са изведени най-честите индикатори за трансплантиация. Разработени са практически модели за подбор и непрекъсната преоценка на клиничното състояние на пациентите, включени в програма за чернодробна и бъбречна трансплантиация, както и такива за проследяване на тяхното следоперативно състояние.

Публикациите в областта на транспланционната психология разглеждат изключително актуална и неразработена тематика с акцент

върху разработването на практическо ръководство за консултиране и психотерапия на пациентите, които очакват трансплантация на орган и такива, които са с присаден орган. Изградени са методики, които отразяват най-модерните тенденции в психологичната теория и нямат аналог в българската клинична практика.

Научно направление: Експериментална медицина

**№№ 35,42,52,56,73,75,77,80,81,82,84,85,88,91,92,93,94,95,96,97,98,101,103,
104,105,106,107,109,110,111,112,113**

Безспорно приносно значение имат осъществените молекулярно-генетични и популационно-генетични проучвания, както и биофизичните и молекулярно-биологични изследвания, които са публикувани в реферирани, високоrenomирани чуждестранни и български научни списания.

Резултатите от оригиналните проучвания имат практико-приложен принос. Разработени са и са въведени иновационни методи в биомедицинските и клинични дисциплини в обучението на студентите по медицина.

II. Професионално направление „Обществено здраве”

**№№ 6,7,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,39,41,44,45,
54,55,86,87,89**

Научно направление: Социално-медицински анализ и оценка на общественото здраве

В контекста на движението в Европейските страни за ново обществено здравеопазване обект на теоретичен анализ и емпирични изследвания са застаряването на населението и увеличаване честотата на хроничните заболявания.

С комплексни методики и съвременни статистически методи се идентифицират проблеми, свързани с епидемиологията на рисковите фактори на сърдечно-съдовите заболявания и се определя глобалния риск за възникването им. Предложена е класификация на социално-медицинските потребности на населението и се очертани задачите на

медицинските специалисти в контекста на интердисциплинарния подход към здравето и болестта.

Научно направление: Проблеми на здравната политика, управлението и организацията на здравеопазваната система

Многостранно са изследвани социалната и икономическа тежест на редица заболявания водещи до органна трансплантаця. Получените резултати имат методологично значение и практико-приложен принос при разработването на нови нормативни и организационни технологии за изграждане на интегрирана система за клиничен мениджмънт и за подобряване достъпа на пациентите до качествена високоспециализирана медицинска помощ.

От позицията на съвременното икономическо управление на болницата доц. Спасов показва в научните си трудове силни аналитични способности за оценка на икономическите параметри на болничния мениджмънт и умения да формулира и обосновава ключови практики за рационално разходване на публичния финансов ресурс.

Новост в областта на здравния мениджмънт е проведеното оригинално, комплексно проучване на транспантологията в нашата страна и разработената съвременна здравнополитическа технология за справяне с предизвикателствата пред транспантологията, свързани с равния достъп, медицинските стандарти за качество и безопасност, недопускането на комерсиализация, подкрепата на доброволното донорство.

Създадена е многоаспектна база данни, която може да се използва за по-нататъшни проучвания и обучение на студентите и специализантите в медицинските специалности.

Значимост на трудовете и отражение на научните публикации в литературата

Реалните публикации на доц. Спасов са в престижни профилирани научни издания у нас и в чужбина: „Хирургия”, „Българска кардиология”, „Съдова хирургия”, „Българска гръден, сърдечна и съдова хирургия”, „Здравен мениджмънт”, „Здравна политика и здравен

мениджмънт”, „Съвременна медицина”, „Медицински преглед”, „Сестринско дело”, „Клинична и консултативна психология”, „Психосоматична медицина”, „Hepatology”, „Chirurgia”, „Hepato-gastroenterology”, „Endokrinologya”, „The Anatomical Record”, „International Journal of Nanomedicine”, „Acta Morphologica et Anthropologica”, „Trakia Journal of Sciences”, „Virchows Archiv”.

От представената справка с положителни цитирания се вижда, че отражението на научната продукция е значително и потвърждава приносите в неговата научна продукция.

В справката за цитирания в български източници от депозитариума на Централната медицинска библиотека на МУ, София от 21.12.2011 г. Изх. № 335, са издирени 36 цитирания с приложен списък на цитациите. В база данни Scopus са открити 10 цитации. В база данни Web of Knowledge са открити 11 цитации.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Спасов има достатъчна по обем учебно-преподавателска дейност и опит в Медицински факултет на Софийски университет и Факултет по обществено здраве на Медицински университет. Справките в приложената документация удостоверяват, че доц. Спасов участва в студентско и следдипломно обучение по специалностите: Медицина, Обществено здраве и здравен мениджмънт, Управление на здравните грижи и Медицинска сестра.

Доц. Спасов участва в актуализирането на учебните програми за обучение в Медицински факултет на Софийски университет по различни учебни дисциплини, прилагайки инновационни методи за обучение, които изискват активното участие на студентите - тестове, реферати, решаване на казуси и проблемни ситуации, дискусии в малки групи, семинари и колоквиуми по различни части от изучавания материал и практическа работа с участие на студентите.

Представено е удостоверение от Факултета по обществено здраве на Медицински университет, че доц. Спасов през академичната 2010/2011

година има учебна натовареност 192 учебни часа в студентско обучение по специалностите Обществено здраве и здравен мениджмънт, Управление на здравните грижи и Медицинска сестра и в СДО.

Учебната натовареност на доц. Спасов отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „Професор” по 7.1. Медицина и 7.4. Обществено здраве за нуждите на Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски”.

Лични впечатления от кандидата

Имам конкретни наблюдения върху преподавателската и научно-изследователска дейност на доц. Спасов. Той проявява висока компетентност и самовзискателност като изследовател и преподавател при анализа на предизвикателствата, породени от нарастване честотата на хроничните заболявания и обосноваването на перспективни идеи в здравната политика за оптимизиране на медицинската практика.

Студентите и курсистите са силно впечатлени от съвременния начин на преподаване на доц. Спасов с предоставянето на възможности за дискусии и изразяване на лично мнение и предложения за промяна.

Заключение

Доц. д-р Любомир Димитров Спасов е единствен кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” по 7.1. Медицина и 7.4. Обществено здраве в Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски”.

В посочените от обявата на конкурса за професор направления доц. д-р Любомир Спасов трайно се вписва с диагностично-лечебната, преподавателска и научно-организационната си дейност, като непрекъснато разширява и ускорява своята инициативност.

Цялостната научно-изследователска дейност на доц. Спасов има оригинални и съществени приноси от теоретично, познавателно и практико-приложно естество в областта на клиничната и експериментална медицина, на здравната политика и здравния мениджмънт. Представя значителна по обем научна продукция с широк тематичен обхват, за която са характерни

задълбоченост и иновативност на теоретичните обобщения и методични подходи, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в международни списания. Автор е на учебни пособия и монографии, които отговарят на изискванията за съвременно обучение на студентите по медицина и здравен мениджмънт.

Считам, че научната продукция и учебно-преподавателските качества на доц. д-р Любомир Спасов покриват изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложение на закона на СУ „Св. Климент Охридски”, и отговарят на всички критерии за заемане на академичната длъжност „Професор” в Медицински факултет при СУ „Св. Климент Охридски”.

Това ми дава основание да дам своята положителна оценка и убедено да предложа на уважаемите членове на Научното жури да гласуват за присъждане на доц. д-р Любомир Димитров Спасов, дм научното звание „Професор”.

14. 01. 2012 г.

Рецензент:

Проф. д-р Ц. Воденичаров, дмн

